Напередодні зими, в листопаді вже з 5 години по обіді, коли темніє, а ліхтарі ще не світять, у львівському барі "НЕКТАР" сидять людипісляроботи.

Прийшовши до зали, Себастьян замовляє 2 кави і 2 порції вина. Він сидить при столі сам, він курить і через певний час просить бармена підігріти парою неторкнуту каву. Він чекає.

Себастьян — 25річний львівський фотограф, високий, худий, з кількома кульчиками у лівому вусі, він ходить у грубому сукняному плащі і важких армійських черевиках, фотоапарат, який завжди з ним, ховається під плащем. Він мовчазний, скупий на міміку і жести, неголений. Але його стриманість і спокій — м’які.

Він віддасть невипиту каву, доп’є вино разом із прия телембарменом, перепросить його за турботу і попросить каву перенести на завтра. Він поговорить з барменом так, як м о ж н а говорити з барменом, бармен буде сміятися, він завжди любив Себастьяна. І, можливо, післязавтра, після післязавтра…

———————————

Поїзд з Праги відходить в полудень, і Кріста мусила прий ти до тата зранку. Її тато, Роман Бачинський, син УНРів ського еміґранта, празький професорісторик, відряджав дочку до Львова.

Вони говорили у його кабінеті. Вона поїде до Львова, щоб зустрітися з Себастьяном, знимки якого Бачинський знай шов у чеському фотожурналі. Знимки показували неоче видну топографію Львова. Саме такий спосіб мислення і така фаховість потрібні були б для його теперішньої роботи про львівську війну протягом листопада 1918 року.

* написано у співавторстві з Олегом Гнатівим.

К. візьме із собою найцінніший матеріал — щоденник українського старшини, бійця пробивної чоти, котрий фіксацію найдрібніших операцій навантажував тонкими і нестандартними роздумами про війну у місті. Це ж інша війна. Невідомий офіцер показав, як невдача одноїєдиної виправи призвела до втрати Львова, що означало врешті втрату всього.

Фотографії С. дивовижним чином виявилися мало не ілюстраціями листопадового Львова 18го року.

Тепер вони з К. зроблять ще серію знимок конкретних вулиць, будинків, дахів, подвір’їв, брам, сходів, вікон, звідки і куди бігли й перебігали, стріляли і ховалися вояки обидвох сторін. А Бачинський, не виходячи з дому, покреслить знимки і вирахує той вирішальний момент війни.

К. 23 роки, вона тонка, спокійна, готова на все, весела і серйозна європейка. Бачинський знає, що К. зробить все, як він.

А з С. вона зустрінеться протягом листопада у "Нектарі" о 5й. Так вони домовилися, і С. буде чекати.

———————————

С. знову чекає у вказаному місті. Тепер з ним чоловік, який просить і переконує взятися С. за одне складне замовлення. На цей раз їм потрібні знову знимки з дельтаплана телеоб’єктивом. Треба пофотографувати вагонний відстійник так, щоб було видно маркування на вагонах. До того ж це можливо лише вночі, а, отже, з використанням приладу нічного бачення. Таку роботу у Львові може виконати лише С.

Але цього разу С. вперто відмовляється, не так через неохоту знову працювати з цими людьми, як тому, що перейнятий ідеями Бачинського.

———————————

У поїзді "ПрагаМосква" К. їде разом із львів’янином, що вертається з фестивалю андерґраундової музики.

К. розповість йому про свою роботу. Вона — соціолог журналіст, займається організованою злочинністю як соціологічним феноменом. Недавно вона вийшла на українську мафію у Празі. Один з них, консільйорі львівської групи, інтелектуал і естет, сам запропонував К. бути її провідником і опікуном у дослідженні львівських структур. Він розумів, що інтереси К. не поширюються на конкретні факти, не несуть жодної небезпеки організації. Для нього це гра. Їй просто слід не переступати меж, бо тодіот він не ризикуватиме, захищаючи К. Музикант, якого всі у Львові називають Мохнатим, знає з вулиці майже всіх і тепер намагається розповісти К. всі міські леґенди про її нових знайомих.

_____

С. у "Нектарі". К. заходить туди. Вона оглядає зал і, майже не зупиняючись, проходить до столика С. А той встає, коли вона ще далеко. Вона не знає, як виглядає той, з ким зустрічається, проте вони впізнають одне одного. С. вже має каву і вино для К.

Вона відразу говорить. Вона розказує, як впізнала його. Він мовчить і слухає. Він скаже дуже спокійно і лагідно, що К. приїхала вчасно. Що саме 4 листопада 70 років тому почалися справді цікаві події. Але тоді було більше снігу. Листопад був ненормальним.

Ще він скаже про те, що Львів, мабуть, створювали щасливі люди і запевнить К., що й вона буде тут щаслива. Коли К. починає говорити про справу, він відносить начиння, вбирає плащ і веде її надвір.

_____

Вони йдуть вже освітленим містом. К. ще кілька разів вертатиметься до запитань про роботу, але С. заглиблений у своє. К. не розуміє вечірнього Львова, вона не знає, куди вони йдуть. Ніч страшить її, але вона повірила С. і перестала питати будьщо. А той бере її руку і ховає до кишені плаща. Вони дряпаються нагору, до Цитаделі. І К. дуже впевнено й невимушено долає всі перешкоди. Кожного разу він пропонує їй поміч. І вона, властиво не потребуючи її, жодного разу не відмовляється.

Коли вони виходять на гору, і С. висаджує її на бетонний дзот, К. розуміє, чого вони сюди прийшли. Звідси Львів, обмежений туманом, виглядає нетеперішнім. Поки К. переживає бачене, С., стоячи ззаду, починає говорити так, ніби початку монологу просто не було чути. Він показує, як проходили лінії фронту серед міських вулиць, як стріляли з вікон у вікна навпроти, як переміщалися дахами і, врешті, в який бік відійшли. К. відчуває оповідь як дотик. С. обриває розповідь запитанням, де К. буде ночувати (він знає, що до готелю йти не варто, і запрошує її до себе, а це близько).

_____

Вони заходять до квартири С. Це одночасно величезна студія і лабораторія. На стінах — збільшені фотографії. Вони навіть не роздягнуться. Цілий вечір будуть переходити від столів до шаф, стелажів, шнурків із розвішаними фотогра фіями, цілими їх в’язками. С. покаже сотні своїх робіт, замов лень, експериментів, спроб, художніх фото. Там буде в с е.

С. тримає в руках фотографію за фотографією. К. стоїть поруч, слухає — він у своїй стихії, він може будьщо. А вона просто вражена побаченим. Тепер вона неспроможна говорити, чого С. не зауважує, ведучи своє. Такої якості, такого бачення і мислення, такого рівня вона не сподівалася, для неї новий такий підхід.

С. показує серії знимок, що стосуються окремих складних замовлень, — мікрофотографії цитологічних зрізів, архітек турні дослідження, знимки для реставраторів, лісівників, орнітологічні підручники, знимки з дельтаплана для ето логів, соціологічні роботи прихованою камерою, портрети рослин, кримінологічні фоторозслідування. Це — періоди його життя. І К. бачить, що кожен з цих періодів ставав для С. повноцінним іншим буттям. Весь час К. уважно вдив ляється в С., в руки, зміну виразу очей, вона вдивляється в артикуляцію, часом відтворює губами окремі вислови С.

Потім перебиває його і каже щось про всеможливісність життя, про паради можливостей, про вибране і про невибраність, що породжує ностальгію.

Може, аж тепер С. дивиться на неї як на виняткову подію у своєму житті. Бо все сказане нею — колись продумане ним, і всі фотографії — про це.

Тепер вони можуть придумати гру. К. буде сама вибирати знимки і розказувати, як вони сталися. С., сидячи на столі і курячи сиґарету за сиґаретою, лиш посміхатиметься і казатиме, чи так, чи ні, чи майже так, чи зовсім ні. Він сяє. Він захоплено вітає її поцілунком в чоло. І її запахи, як давня ностальгія за невибраним.

Він покаже їй всі закапелки хати. У дивній кухні зварить свій таємничий ґлінтвейн і навчить пити ром з хурмою.

Пересичений сонцем ранок застане К. на старій величез ній канапі вбраною у два плащі і сплячою. А С. — на розсте леному на підлозі матраці. Він читає польський кримінал, сперши голову на калорифери.

———————————

Вони у різних місцях Львова. Кожен раз вибирають поле зору — подвір’я, будинок, вікна, проходи, дахи, вулиці, горби, — керуючись відповідним абзацом щоденника. Вибирають довго (часом ще довше фотографують), попередньо обдив ляючи всі деталі ландшафту. К. із щоденником в руках. Вона зачитує вголос, а С. вирішує, що то має бути. С. фотографує з триноги.

Кожен наступний раз участь С. у виборі збільшується. Згодом він забирає щоденника і працює майже сам. К. це подобається. Вона весела, безпечна. Час від часу вони їдять розламане яблуко, п’ють з пляшки коньяк, курять. Іноді довго сидять на присипаній інеєм або листям лавці поруч із наставленим фотоапаратом і говорять про щось інше.

Потім С. зробить кілька знимок так, щоб найсуттєвішим у кадрі була різна К. Для цього досить ледь повернути камеру, К. навіть не зауважить.

А одного разу С., який цілий час намагається зблизити кадр до візії листопода 18го, переконає К., що саме ця знимка тепер неможлива. Тоді, у 18му, тут був сніг. Треба дочека тися снігу. К. погано розуміє сенс арґументів С., і той веде її до природничого музею.

Дорогою вони зайдуть до "Жоржа", проминуть всі передпокої, зали і зальчики, опиняться в кухні. С. там знають, присмажать грінки просто на величезній плиті. Тим часом С. знайде вино, келішки, десь зварить сам каву. Вони пообідають там серед кухарів, тих, хто миє начиння. Він буде несерйозний, оповідатиме про різні способи легкого існування у Львові, про львівські міти. Для К. все це надто цікаво й екзотично. Під кінець С. збере всіх кухарів і сміттярів. Між ними розмістить К. і зробить знимки.

_____

У природничому музеї вже зачинено, але для С. відчи няють, і вони із К. блукають поміж тварин, рослин та птахів, користуючись безліччю непомітних дверей. Вони проходять кімнатами, вже порожніми, де працюють ботаніки, ентомо логи, герпетологи. На робочих столах — залишені до ранку гербарні листи, личинки, мікроскопи, лабораторне шкло.

Десь на піддашші, після засніженого внутрішнього бал кона, — кімнатка Тараса. Вони застають його на місці. Т. су шить мохи. Це давній приятель С. З ним просто дуже добре.

Т. приніс фенологічну книгу за листопад 1918, він зна вець архівів. Незабаром вони будуть точно знати, як вигля дав кожен день того листопада і як моделювати фотогра фування тепер.

Пізніше з’являється змерзлий Мохнатий. Він — їхній третій.

———————————

Мохнатий — великий, бородатий, волосся зібране у хвіст, у вусі — грубий кульчик. На ньому якісь напівмілітарні речі, ледь не колумбійської армії.

Він цілує всіх, не виказуючи знайомства з К., а С. розказує йому про неї. К. трохи соромно за те, що наоповідала М. в поїзді, але вона бачить, що про це говоритися не буде.

М. голосно говорить, дотепно жартує, невпинно лається. Він багато рухається, не може всидіти. Всі переповнюються його енергією. Тоді він пропонує свій план.

Вони вибігають з музею.

Вони прийдуть до будиночка Тараса. Це стара львівська вілла. Там вип’ють будьчого напоспіх. У Тараса у шафах безліч старого одягу. Вони попереодягаються у чудернацькі костюми. Прихоплять ще якусь пляшку і поїдуть відрестав рованим Тарасовим джипом часів 2ї світової війни до міста. Це балаган, вакханалія і оргія. Джип відкритий, у ньому холодно. Треба весь час кричати, рухатися, танцювати під реґґей і пити. М. цілий вечір курить маріхуану — цигарку за цигаркою. Він керує забавою.

Вони приїжджатимуть до ресторанів, шокуючи публіку, випиватимуть нові порції алкоголю. М. розважатиметься залякуванням бандитів і витісненням зза фортепіано таперів.

А С. і К. з кожним наступним витком учти все більше випадають з оргії, вони в різних її кутках, вони розділені, але вони разом. Тут їх двоє.

Вже вночі всі їдуть туди, де М. працює, — в парк, до атракціонів. Він відчиняє каруселі, чортові колеса, гойдан ки, електромобілі, засвічує усі світла, запускає усе в рух. Всі веселяться як діти, на холодному засніженому циркові руки примерзають до заліза.

На чортовому колесі С., відділений від К. кількома кабін ками, фотографує її зі спалахом — спочатку знизу, потім на одному рівні, потім згори. У світлі спалаху він бачить, що всі вони на висоті Цитаделі, яка тут, за деревами, і К. сфотографована на тлі мурів, бійниць і дзотів.

Хвиля веселощів спадає раптово. Всі замислені, але всім дуже добре. Вони тихо їдуть нічним містом. Т., не радячись ні з ким, привозить їх до Янівського цвинтаря. Тут снігу найбільше в місті. І враження доброго лісу.

Вони прийдуть до могили Антонича. М. заб’є ритуально довгу цигарку. Тепер аж покурять всі. Десь недалеко — могила Мирона Тарнавського. На чорному небі — сяйво від світел міста.

———————————

К. у готельному номері. Вона розуміє, що вже час попра цювати, усистематизувати пройдене. К. намагається щось робити.

Приходить С. Вони підсумовують те, що вже є, запла новують останні знимки.

Робота в місті не вдається. Обоє чомусь сумні. До того ж К. непокоїться. Кілька разів вона телефонує з автоматів. Сьогодні фотографування скінчилося дуже скоро. К. поспішає в готель, де має призначену зустріч. С. все ж від проваджує її, йому все важче залишатися без неї.

У барі "Інтуриста" її чекає молодий красень. С. його не знає, хоч розуміє, що той належить до напівзлочинного світу. Вони втрьох випивають каву. Хлопець поводиться дуже експансивно. До того він досить приємний і симпатич ний, дуже говірливий. К. реаґує на нього так само відкрито, як і свого часу на С. Це її характерна особливість. А С. починає боятися за К. Він розуміє, що все це пов’язане з якоюсь небезпекою. Єдине, що він намагається продемон струвати хлопцеві перед тим, як піти, це те, що К. під його захистом.

С. стоїть там, де закінчується майданчик перед готелем і починається парк. Він бачить, як К. з хлопцем виходять із дверей і сідають до автомобіля, який не міг би належати будькому. Ще він бачить, як слідом за ними рушає машина з тими, кого С. знає як тілоохоронців консільйоріінтелек туала (йому ще на початках С. робив якісь знимки за подвійну платню).

———————————

К. буде слухати музику, курити і дивитися на вечірній Львів. А хлопець розповідатиме дуже багато цікавих історій, жартуватиме і дбатиме про те, щоб К. було якнайкраще.

І їй справді було незле, і хлопець видавався цілком приємним. Він навіть запропонував їй не їхати на нудну, хай і потрібну зустріч, а віддатися його смакові та знанню міста. Вона ж тут вперше. І він зможе дуже багато показати.

А, проте, вони вже приїхали.

Де знаходився той ресторанчик, К. вслідкувати не могла. Був ліс, добра дорога, дерев’яний зал, багато машин перед входом. Ресторан був уже зачинений, і в залі сиділи лише свої.

Це вже потім консільйорі спитав К., чи було те, що вона хотіла. Сказав також, що К. поводилася дуже вміло і, напевно, не викликала жодної підозри. Але хай уважає, бо ці люди будуть упевнюватися до кінця. І він не зможе робити більше без шкоди для себе.

———————————

С. просидів на лавці в Єзуїтському городі довше, ніж їздила К. Він з ногами розмістився на заіненій дошці і говорив у диктофон. Цю касету він колись дасть К. Там буде все, що С. знає про злочинний світ з власного досвіду. До того — жодних застережень.

———————————

Коли К. вийшла з готелю, було ще дуже рано. Під парком можна було розгледіти немитий джип.

К. йде до нього.

С. дивиться, як туман виповзає зпоміж дерев, Т. спить, а М. курить траву і крутить нефункціональне радіо, котрим був колись укомплектований джип.

К. смішно, бо Т. і М. вбрані у солдатські шинелі, на ногах — черевики з обмотками, на головах — австріяцькі шапки, а в руках — дерев’яні макети довгих рушниць. Це все буде потрібне для сьогоднішнього плану С.

А той придумав один незрозумілий, але дуже важливий епізод щоденника проінсценізувати на справжньому місці подій.

Вони прийдуть до місця недалеко від вокзалу. Та операція мала б бути вирішальною. Остання спроба захопити залізницю. Гармата з Цитаделі повинна була вдарити по мурі внутрішнього подвір’я великого будинку, пробійна чота вибігала через вулицю в браму того будинку, перебігала через подвір’я і вбігала у пролом до колій.

У щоденнику було написано, що все сталося саме так, пролунав вибух, вояки побігли, вбігли у пролом, залізниці там не було, вони бігли далі, втрапивши у хаотичний лабі ринт переходів, залізниця була десь зовсім поруч, вони блу кали далі, аж поки не вбігли у браму будинку, перетвореного поляками на форт. Звідти ніхто не повернувся.

С. встановив триніг і камеру. М. із Т., плутаючись у шинелях і палицях, бігали сходами, подвір’ями, вздовж мурів. Ландшафт очевидно змінився. К. вимірювала кожен відрізок хронометром.

Нарешті М. із Т. забіжать у якусь щілину, чуючи колію поруч. Повернуться вони через довгий час і з іншого боку.

М. переконаний, що тут є щось нездорове. Експеримент не прояснив нічого. Можна б пробувати ще. Але всім того театру вже забагато.

———————————

Увечері С., К., М., Т. сидять у лабораторії С. На двох настінних екранах вони переглядають все відзняте для К.

На один екран наведено епідіаскоп. Туди С. вкладає фотографії місць подій, стилізовані під той листопад, фотографії міської топографії зверху, схеми переміщень і стрільби, сторінки щоденника. Він творить постійний, але змінний колаж.

На другому екрані висвічуються ті слайди, що не сто суються безпосередньо справи.

М. цілий час виголошує свої містичні страхи в часі ранішнього експерименту, Т. вносить якісь уточнення до кожної фотографії й записує для К. покадровий коментар. С. знає, що ранкова таємниця може викритися лиш у такий спосіб — змішувати знимки ще і ще. Він не виймає рук з полички епідіаскопа. А К. відсторонено сидить поруч, натискаючи кнопку дистанційного управління, і довго дивиться на ті слайди, де вона в місті, де їхній карнавал, де М. і Т., де С. сфотографував її за роботою.

Вона зупинилася на особливо гарних знимках, зробле них вночі на чортовому колесі.

С. розклав фотографії всіх тих дворів зверху, поруч із фотографією залізниці.

Всі змучилися. Вирішили піти до кухні покурити з кавою.

С. залишається, бо відчуває близькість чогось. Він побачив на слайді силует Цитаделі за постаттю К. Він побачив ті бійниці, що скеровані в бік вокзалу, уявив, як могла стояти там гармата.

С. ще раз розклав усі подвір’я біля колії. Тепер обидві проекції на стіні поруч. С. домалює грубим маркером на схемі Цитадель, лінії вогню.

Тепер видно зверху весь лабіринт із входом через щілину, в котру вбігали вранці. Видно сусіднє подвір’я, за стіною якого — колія. І видно, як через вузькість амбразури бракує кількох метрів, не врахованих тоді артилеристами, щоб роз бити ту стіну.

Отже, пробили стіну поруч. Стіну, за котрою не залізни ця, а довгий ряд нових подвір’їв, переходів, брам. Отже, пробивна чота вибігла в подвір’я, опинилася перед проло мом, кинулась через нього — і потрапила в нікуди. Вокзал не штурмувався. Вокзал залишився у поляків. А пробійна чота блукала аж до випадкового натраплення на форт.

С. тремтить. Він закурить, зробить кілька затяжок і піде до кухні. Він вип’є свою каву.

Коли ж всі вернуться до лабораторії, то побачать те, що побачив С.

———————————

Робота вже завершена. Закінчився ще один період буття С. Але С. вперше не хоче відпускати період, він не може змиритися з кінцем.

Він прийде до К., прийде, не знаючи, що тепер запропо нувати, прийде, як приходив кожен день впродовж цих тижнів.

К. теж не вважає, що період обірваний: вони ж обидвоє у Львові.

Сьогодні ввечері вони могли б повечеряти в якомусь дорогому ресторані лише вдвох.

С., однак, запропонує трохи інше. Він запросить її на вечерю в покинуте помешкання його бабці по вулиці Руській, десь мало не під вежами Корнякта.

Він зробить вечерю сам. А К. скаже, що вона хотіла б з’їсти. С. знову спокійний.

Вже при відході він вкладає наговорену касету в магніто фон К., тоді, коли вона того не бачить.

І ще вкраде книжку К. про східноєвропейські злочинні організації, що контролюють Будапешт.

_____

Цілий день С. бігає по маґазинчиках та базарах у пошуках харчів для запланованої вечері, за деякими складниками мусить навіть ходити до приятелів. На Руську він прийде з переповненим кошиком.

_____

С. у кухні. Ця кухня мало пристосована до готування їжі, вона захаращена старими предметами, води нема. Але С. вже докінчує варити, пекти, нарізати й укладати.

Тоді й приходить К. Дивно, але вона принесла кілька вазонків з цикламенами.

Вона посидить у фотелі у кухні, буде курити і щось розпо відати. С. налиє їй багато вина із замороженої пляшки і тим часом дуже вправно закінчить приготування до вечері.

У кімнаті стіл зсунений так, що, сидячи при нім, С. одно часно сидів боком до клавіатури старезного фортепіано. Для К. знову припасовано фотель. Стіл вщент заставлений химерними мисочками і поливками. Це все до кулеші, яку треба їсти руками. Вино і бринза.

Вони будуть їсти, С. ілюструватиме якісь оповіді невмі лим, але дуже симпатичним гранням на фортепіано. Дуже багато вип’ють.

Коли С. виходив робити каву, то залишив для К. пачку старих фотографій.

Повернувшись, він зрозумів, що всі оці фото — його діда, який був у пробивній чоті, його військові, дитячі і пізніші фотографії. Поруч лежали знимки, зроблені С. вже тепер, для Бачинського, і надто часто всі вони видавалися спільним рядом. С. ще довго розповідав К. про діда, все, що зберегла сімейна пам’ять.

Цей вечір так і не став ніччю. Вони розтягли сьогодні до завтра, до ранку. Вони мовчали, говорили, варили каву, дуже багато пили і кілька разів п’яніли, скурили все задовго до ранку і мусили набивати люльку вивітреними тютюнами, дивилися через вікно, награвали мелодії, розглядали картини, книги й одне одного, грілися старими блюзами, шукали на ламповому приймачі Відень.

Вони дбали про відстань. Вони не наважувалися бодай якось торкнутися, бо найбільше хотіли доторку.

А рановранці вимучені, спустошені і легкі вийшли до перших людей роздобути сиґарету.

По обіді К. збудив телефон. Говорив Марек, хлопець, що возив К. до консільйорі. Він казав, що через кілька хвилин їде в гори на спеціальну віллу, де відбудеться велике зібрання тих, хто її цікавить. Він їде

машиною сам, і якщо К. ще не втратила інтересу, то візьме її, але їхати треба вже.

Дорогою Марек розповідає про своє становище: він є ніким і всім, він має доступ до всього, але — жодної влади, йому все довіряють, але нічого не доручають, він нічого не робить, але може просити майже все. Бо він лише брат консільйорі. Його люблять, його терплять. Він не має радості з їхнього товариства, але користає з нього. Він чужий, він найменша дитина, він інфант.

К. йому відразу сподобалась, він все розуміє і не хоче, щоби вона трактувала його як злочинця.

Вони приїхали до вілли у горах. Вілла порожня. Марек показує весь будинок. Він запевняє, що зранку почнуть з’їжджатися.

———————————

С. хоче зустріти К. Він ходить до готелю, міськими стеж ками, кав’ярнями, додому. К. ніде немає. Він шукає її у друзів, телефонує у різні місця. Вперше в житті він переконав сам себе, — ще безпідставно, — ніби сталася біда.

С. приходить до М. Той знає консільйорі і поговорить з ним телефоном. М. розкаже С., що консільйорі невідомо, де знаходиться К. Його люди не змогли вслідкувати, хто і куди її повіз. Вона відсутня вже майже добу.

С. йде містом.

Це його вина, що, зрозумівши план К. вже давно, він не зміг її захистити.

Так само, як колись, коли ще працював над фотозамов леннями для консільйорі, не зміг захистити свого друга. Друг був герпетологом і піротехніком. Про нього довідалася мафія і вимагала виготовити серію бомб. Той відмовився, і йому жорстоко і безглуздо понищили всіх тварин у тера ріумі. Для нього це було кінцем світу.

Згадавши про герпетолога, С. вирішив, що має вже того всього досить, він надто довго мріяв перестати бути безси лим перед н и м и.

С. прийде до герпетолога. Поговорить з ним про геконів, огляне тераріум. Герпетолог дуже змінився після тієї трагедії. З ним тепер важко спілкуватися, навіть для С.

Принагідно С. просить у герпетолога бомбу, якою можна було б спалити невеличкий будинок.

Вони вибирають бомбу з шафи, де схована колекція вибухових пристроїв.

_____

З бомбою С. піде до Федота. Ф. — слюсар і фанатик дельтапланеризму. Колись давно вони разом вчилися літати. Потім Ф. ставав усе професійнішим. Він робив нові моделі, зробив радіокерований дельтаплан з камерою для С.

С. вип’є з Ф. трохи горілки і попросить допомоги. Він просить дельтаплан Ф., просить запустити його згори і скоординувати політ. С. кине бомбу і повернеться.

Ф. не роздумує ні секунди. Він надійний друг, професіо нал і адреналінщик. Він мужик. І він у захваті.

К. у самій фланелевій сорочці п’є каву наодинці в кухні. Вона вже зрозуміла, що ніякого з’їзду не буде, що Марек виграв. Вона не буде витрачати часу. Вона зла на себе. Вона одягається, виходить з хати і йде до дороги.

Себастьян з Ф. на горі у Винниках. Ф. найбільше в житті хотів летіти з С., але той дуже просить його залишитися. Тепер Ф. нашвидкуруч розповідає С. найменші дрібниці про дельтаплан, він дуже хвилюється. Ф. допоможе С. піднятися у повітря, він буде тягнути трос, збігаючи з гори. С. підніметься всупереч вітру. _____

К. добирається до Львова автостопом. Це довго, важко, вона погано орієнтується.

Вона в різних автомобілях.

К. не відповідає на жодне із запитань водіїв, вона мовчить.

_____

С. летить над пізньовечірніми околицями Львова. Йому важко керувати дельтапланом, важко віднайти будинок на професорській колонії, де мешкає консільйорі. Однак він безпомилково впізнає будинок, зробить коло над ним, підніметься і скине бомбу. Страшний вибух мало не перекинув дельтаплан. Потік гарячого повітря підхопив і поніс його на велику висоту.

Ф. чекає на горбі, почутий вибух заспокоїв його лише наполовину.

С. прилетить незадовго, в нього нема радості.

_____

К. повернеться до готельного номера. Під дверима знайде конверт. У ньому квиток на поїзд до Праги і короткий лист від консільйорі, в якому сказано, що К. мусить терміново виїздити зі Львова. Вона сама винна, що почала незапла новані і неузгоджені дії. Куди взагалі вона поділася? Його соратники, втративши спостереження за нею, непокояться. С. божевільний. Він може наробити жахливих речей…

К. у відчаї. Вона не думала, що С. настільки стурбується її зникненням. Вона хвилюється за його життя. Вона вклю чить магнітофон, але замість музики почує голос С., який розповідає найстрашніші речі про світ львівської мафії.

К. вибігає з кімнати, вона хоче знайти С. І стикається з ним просто на сходах. Він ще не втратив містичної надії.

Вони повернуться в помешкання. Це спалах, обрив. Вони будуть любити одне одного.

_____

К. мусить від’їжджати. Присланий квиток — це попере жження. Вона не іґноруватиме його.

А для С. вже немає місця у Львові. Після реставрації листопада, після К., після вибуху бомби.

До того ж його можуть просто знищити.

Вони домовляться зустрітися у Празі. Чекати потрібно щодня о 5 годині протягом січня. Він якось добереться.

_____

К. у поїзді.

С. бреде горами.

К. спить.

С. у копиці сіна.

К. обідає у вагоніресторані.

С. їсть у колибі пастухів.

К. під’їжджає до Праги.

С. стоїть над перевалом.

_____

К. у Празі. Вона виходить від гінеколога, який сказав, що вона вагітна. І якщо вона вагітності не хоче, то треба поспішати. Але К. знає, що буде чекати і берегти. О 5й вона сидітиме в домовленій кав’ярні, як і вчора. І якщо буде потрібно, то приходитиме сюди цілий січень, і лютий, і березень…